

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W NOWYM SĄCZU

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2013/2014

Instytut Zdrowia

Kierunek studiów: Pielęgniarstwo

Profil: Praktyczny

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 12.6

Stopień studiów: I

Specjalności: Pielęgniarstwo

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
KOD PRZEDMIOTU	IZ 12.6 PIS D3 13/14
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Praktyki
LICZBA PUNKTÓW ECTS	4
SEMESTRY	3

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA/ SEM.	BEZ BEZPOŚREDNIEGO UDZIAŁU NAUCZYCIELA	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	PRAKTYKA ZAWODOWA
3	80		25		

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Przygotowanie studenta do rozpoznawania problemów zdrowotnych, planowania i sprawowania opieki nad pacjentem ze schorzeniami internistycznymi.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

- a Student osiągnął efekty kształcenia wynikające z realizacji przedmiotów: anatomia, fizjologia, patologia, podstawy pielęgniarstwa.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK1** Wiedza: - charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, - wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w schorzeniach: układu krążenia, układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi,
- EK2** Wiedza: - zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku, - zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym,
- EK3** Wiedza: - zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia,
- EK4** Wiedza: - zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia,
- EK5** Wiedza: - charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych,
- EK6** Wiedza: - charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym uzależnione od jego wieku i stanu zdrowia,
- EK7** Wiedza: - zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia,
- EK8** Wiedza: - różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia, - zna swoiste zasady organizacji specjalistycznej opieki internistycznej,
- EK9** Wiedza: - zna zasady żywienia chorych z uwzględnieniem leczenia dietetycznego,
- EK10** Kompetencje społeczne: - systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Rola i zadania pielęgniarki w oddziale internistycznym. Proces pielęgnowania jako metoda pracy pielęgniarki.	4
W2	Charakterystyka schorzeń układu oddechowego: zapalenie płuc i oskrzeli, astma oskrzelowa, niewydolność oddechowa, gruźlica płuc, POChP, nowotwory układu oddechowego, choroby opłucnej. Planowanie opieki nad pacjentem ze schorzeniami układu oddechowego: badania diagnostyczne, najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu oddechowego, sposoby ich rozwiązywania, specyficzne metody leczenia i pielęgnowania chorego ze schorzeniami układu oddechowego; tlenoterapia, podawanie leków drogą wziewną, drenaż ułożeniowy, kinezyterapia.	9
W3	Charakterystyka najczęściej spotykanych schorzeń układu krążenia: nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca, ostre zespoły wieńcowe, niewydolność krążenia, wady serca, zaburzenia rytmu serca. Metody leczenia, badania diagnostyczne wykonywane w kardiologii: laboratoryjne, Ekg, próba wysiłkowa, Holter, koronarografia. Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu krążenia oraz sposoby ich rozwiązywania.	10

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W4	Charakterystyka najczęściej spotykanych schorzeń przewodu pokarmowego: choroba wrzodowa żołądka i XII - cy, choroby zapalne jelit, nowotwory jelit, choroby trzustki, wątroby. Diagnostyka przewodu pokarmowego. Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu pokarmowego i sposoby ich rozwiązywania.	9
W5	Charakterystyka najczęściej spotykanych schorzeń hematologicznych: niedokrwistości, białaczki, zaburzenia krzepnięcia. Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu krwiotwórczego i sposoby ich rozwiązywania. Udział pielęgniarki w przetaczaniu krwi i preparatów krwiopochodnych, badania diagnostyczne oraz metody leczenia we współczesnej hematologii.	10
W6	Najczęstsze schorzenia układu moczowego: sposoby i metody diagnostyki, patomechanizm ich powstawania, objawy i sposoby leczenia: niewydolność nerek, kłębkowe zapalenie nerek, nowotwory układu moczowych. Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu moczowego i sposoby ich rozwiązywania. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem leczony metodami nerkozastępczymi (dializa otrzewnowa, hemodializa), a także po przeszczepie nerki.	10
W7	Cukrzyca: patogeneza, rodzaje cukrzycy, najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne u pacjentów chorych na cukrzycę, zasady insulinoterapii, powikłania cukrzycy (stany niedocukrzenia, hiperglikemia, powikłania późne). Edukacja chorego.	8
W8	Schorzenia endokrynologiczne: choroby tarczycy (nadczynność tarczycy, niedoczynność tarczycy), nadnerczy, przysadki. Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne u pacjentów z chorobami tarczycy, nadnerczy, przysadki: sposoby ich rozwiązywania, diagnostyka, profilaktyka i leczenie schorzeń endokrynologicznych.	10
W9	Planowanie opieki nad pacjentami ze schorzeniami tkanki łącznej: choroby zapalne stawów, reumatoidalne zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa. Problemy pielęgnacyjne pacjentów ze schorzeniami tkanki łącznej i sposoby ich rozwiązywania, metody diagnozowania chorób tkanki łącznej, metody leczenia i usprawniania chorych ze schorzeniami stawów.	10
	RAZEM	80

BEZ BEZPOŚREDNIEGO UDZIAŁU NAUCZYCIELA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
B1	Samodzielne opracowanie w formie prezentacji multimedialnej i prezentacja pracy na forum grupy, dotycząca poszerzenia zagadnień z zakresu interny i pielęgniarstwa internistycznego. Doskonalenie umiejętności korzystania z tekstów źródłowych w celu wzbogacenia własnej wiedzy, doskonalenia umiejętności i podnoszenia swych kwalifikacji.	25
	RAZEM	25

7 METODY DYDAKTYCZNE

M1 Wykłady

M2 Prezentacje multimedialne

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	80
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	0
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	0
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	105
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Kolokwium

F2 Egzamin

F3 Projekt indywidualny

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 1
NA OCENĘ 3	Student potrafi scharakteryzować najczęściej występujące czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia, układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	wykład	kolokwium czastkowe egzamin pytania: 1- 30
NA OCENĘ 4	Student potrafi scharakteryzować wszystkie potencjalnie występujące czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, w sposób wyczerpujący wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia, układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.		

NA OCENĘ 5	Student potrafi w sposób wyczerpujący scharakteryzować wszystkie potencjalnie występujące czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, oraz wskaże rangę tych zagrożeń, różnicuje etiopatogenezę, objawy kliniczne, omawia przebieg typowy i nietypowy schorzeń, różne metody leczenia, rokowanie i udział pielęgniarki w opiece nad chorym ze schorzeniami: układu krążenia, układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 2		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 2
NA OCENĘ 3	Student potrafi wymienić zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku, a także wymienić zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym.	wykład	egzamin (test) pytania: 31-45
NA OCENĘ 4	Student potrafi omówić zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku oraz scharakteryzować zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi omówić i różnicować zasady oceny stanu chorego z uwzględnieniem jego wieku, a także scharakteryzować i uzasadnić konieczność przestrzegania zasad w trakcie diagnozowania różnych pacjentów w pielęgniarstwie internistycznym.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 3		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 3
NA OCENĘ 3	Student potrafi wymienić zasady planowania opieki nad chorymi ze schorzeniami internistycznymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	wykład	egzamin (test) pytania: 46-56
NA OCENĘ 4	Student potrafi omówić zasady planowania opieki nad chorymi ze schorzeniami internistycznymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi omówić oraz różnicuje i uzasadni konieczność planowania opieki nad chorymi ze schorzeniami internistycznymi w zależności od wieku, stanu zdrowia i rozpoznanej choroby.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 4		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 4
NA OCENĘ 3	Student potrafi wymienić podstawowe zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wykład	egzamin (test) pytania: 57-67

NA OCENĘ 4	Student potrafi omówić zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi omówić i zróżnicować w sposób wyczerpujący wszystkie zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych z uwzględnieniem ich specyfiki, wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 5		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 5
NA OCENĘ 3	Student potrafi scharakteryzować podstawowe grupy leków i ich działanie oraz zastosowanie w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem typowych działań niepożądanych.	wykład	egzamin (test) pytania: 68-78
NA OCENĘ 4	Student potrafi scharakteryzować wszystkie grupy leków i ich działanie oraz zastosowanie w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem najczęściej występujących działań niepożądanych oraz wymieni sposoby minimalizacji tych skutków.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi scharakteryzować wszystkie grupy leków i ich działanie oraz zastosowanie w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem wszystkich działań niepożądanych oraz omówi sposoby zapobiegania i minimalizacji tych skutków.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 6		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 6
NA OCENĘ 3	Student potrafi scharakteryzować podstawowe techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym uzależnione od jego wieku i stanu zdrowia.	wykład	kolokwium cząstkowe egzamin pytania: 79-90
NA OCENĘ 4	Student potrafi scharakteryzować wszystkie techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym, uzależnione od jego wieku i stanu zdrowia.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi scharakteryzować oraz uzasadnić konieczność i celowość stosowania wszystkich technik i procedur pielęgniarstwa stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 7		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 7

NA OCENĘ 3	Student potrafi wymienić podstawowe zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia.	wykład	kolokwium cząstkowe egzamin pytania: 91- 105
NA OCENĘ 4	Student potrafi omówić zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi różnicować wszystkie zasady i metody przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia, a także wskazać ich zasadność i celowość przestrzegania.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 8		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 8
NA OCENĘ 3	Student potrafi różnicować reakcje chorego na chorobę i hospitalizację z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia oraz wymienić swoiste zasady organizacji specjalistycznej opieki internistycznej.	wykład	kolokwium egzamin pytania: 106-116
NA OCENĘ 4	Student potrafi różnicować wszystkie, najczęściej występujące reakcje chorego na chorobę i hospitalizację z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia, omówić swoiste zasady organizacji specjalistycznej opieki internistycznej.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi różnicować wszystkie, typowe i nietypowe reakcje chorego na chorobę i hospitalizację z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia, scharakteryzować, uzasadnić celowość obowiązujących zasad organizacji specjalistycznej opieki internistycznej.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 9		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 9
NA OCENĘ 3	Student potrafi wymienić podstawowe zasady żywienia chorych z uwzględnieniem podstawowego leczenia dietetycznego.	wykład	kolokwium cząstkowe egzamin pytania: 117-130
NA OCENĘ 4	Student potrafi omówić podstawowe zasady żywienia chorych z uwzględnieniem specyficznego leczenia dietetycznego.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi omówić wszystkie zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem specyficznego leczenia dietetycznego w poszczególnych jednostkach chorobowych.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 10		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 10
NA OCENĘ 3	Student potrafi systematycznie wzbogacać wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	bez bezpośredniego udziału nauczyciela	projekt indywidualny (prezentacja multimedialna) i jej zaprezentowanie na forum grupy, oceniana wg ustalonych kryteriów.
NA OCENĘ 4	Student potrafi systematycznie wzbogacać wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi systematycznie wzbogacać wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.		

OCENA DO INDEKSU (OCENA PODSUMOWUJĄCA)

Średnia arytmetyczna ocen uzyskanych w wyniku weryfikacji wszystkich efektów kształcenia

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

a uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, zajęć praktycznych, praktyk zawodowych.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE
EK1	P_D.W03	Cel1	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK2	P_D.W05.1	Cel1	W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK3	P_D.W06	Cel1	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK4	P_D.W07	Cel1	W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK5	P_D.W08	Cel1	W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK6	P_D.W09	Cel1	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK7	P_D.W10	Cel1	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK8	P_D.W11	Cel1	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK9	P_D.W30.2	Cel1	W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M1, M2
EK10	P_D.K02	Cel1	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, B1	M2

11 WYKAZ LITERATURY**LITERATURA PODSTAWOWA:**

[1] Cisoń-Apanasewicz U. — *Zadania i kompetencje pielęgniarstwa w wybranych stanach internistycznych.*, Nowy

Sacz, 2009, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

- [2] Jurkowska G., Łagoda K. (red). — *Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych.*, Warszawa, 2011, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
- [3] Daniluk J., Jurkowska G. (red). — *Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa.*, Lublin, 2005, Wydawnictwo Czelej Sp. z o.o.
- [4] Pączek L., Mucha K., Foroniewicz B. (red). — *Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa.*, Warszawa, 2004, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
- [5] Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red). — *Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych.*, Warszawa, 2009, Wydawnictwo Lekarskie PZWL

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] Kózka M. (red). — *Modele opieki pielęgniarstwa nad chorym dorosłym. Podręcznik dla studiów medycznych.*, Warszawa, 2010, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
- [2] Uchmanowicz I., Kubera-Jaroszewicz K. — *Edukacja diabetologiczna. Standard opieki pielęgnacyjnej chorego na cukrzycę.*, Wrocław, 2012, Wydawnictwo Continuo

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

mgr Urszula Cisoń-Apanasewicz (kontakt: witapan@interia.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

mgr Urszula Cisoń-Apanasewicz (kontakt: witapan@interia.pl)

dr hab. n. med. Dorota Pach

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)	(odpowiedzialny za przedmiot)	(kierownik zakładu)	(dyrektor instytutu)
---------------------	-------------------------------	---------------------	----------------------

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....